

LOOMAARSTI ABILINEÕPPEKAVA MOODULITE RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Vähemalt keskharidusega õppija		
Õppevorm	Statsionaarne		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	KODULOOMADE ANATOMIA JA FÜSIOLOOGIA	12	U. Martin, S. Butlers, M.-M, Urve, L. Linntamm, K. Mägi, K. Raamat, H. Valk, Loomade Varjupaik
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppilane mõistab erinevate loomaliikide anatoomia ja füsioloogia aluseid, omandab oskuse süstemaatiliseks õppimiseks ja seoste loomiseks		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Kirjeldab ja eristab erinevate loomaliikide kehaehitust	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • eristab loomaliike välimiku järgi; • eristab erinevate loomaliikide anatoomilisi eripärasusi; • kirjeldab erinevate loomaliikide kehaosi ja organsüsteeme, pöörates suuremat tähelepanu liikumis- ja seedeaparaadile, suguorganitele ja nahale. 		
2. Mõistab peamisi füsioloogilisi protsesse ja esinevaid patoloogiaid.	<ul style="list-style-type: none"> • iseloomustab loomade normaalse elutalitluse üldiseid seaduspärasusi, hingamis-, vereringe-, eritus-, seede-, sugu- ja endokriinorganite, närvisüsteemi ja liikumisaparaadi, meeleeelundite ja naha talitlust; • kirjeldab ja selgitab elundite talitluse regulatsiooni ja omavahelist koordineerimist, pöörates põhitähelepanu koduloomade seedimise, ainevahetuse, sigimise ja laktatsiooni iseärasustele, eristab võimalikke patoloogiaid. 		

3. Tunneb sigimise aluseid	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab erinevate loomaliikide normaalset sigimisprotsessi ja eristab sigimisalaseid patoloogiaid; • iseloomustab normaalset innatsükli, paaritust (seemendust), tiinuse kulgu, ebatiinust, sünnitust ja sünnitusjärgset perioodi; • kirjeldab ja selgitab vastsündinute füsioloogiat ja emaslooma käitumist vastsündinutega, samuti võimalikke patoloogiaid; • selgitab koduloomadel enamlevinud tiinuse, sünnituse ja sünnitusjärgse perioodiga seotud haiguste põhjuseid, tunnuseid, kulgu ning esmaabi; • kirjeldab udara ning piimanäärme füsioloogilisi ja patoloogilisi protsesse.
Teemad, alateemad	Üldanatomia Anatoomilised terminid Topograafiline anatomia Raku anatomia, koed Organsüsteemid Üldfüsioloogia Organsüsteemide peamised toimemehhanismid Peamised patoloogilised protsessid organsüsteemides Hobuste anatoomilised ja füsioloogilised iseärasused Mäletsejaliste anatoomilised ja füsioloogilised iseärasused Sigade anatoomilised ja füsioloogilised iseärasused Väikeloomade anatoomilised ja füsioloogilised iseärasused Väikeloomade sigimine Väikeloomade söötmise alused Suurloomade sigimine ja esinevad patoloogiad Udara ja piimanäärme füsioloogilised ja patoloogilised protsessid Vastsündinute füsioloogia ja enamlevinud patoloogiad Vastsündinute esmane hooldus Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 4,5 EKAP
iseseisev töö116 tundi	Analüüsib anatoomiliste terminite tähendusi vastavalt ees- ja järelliidetele Võrdleb anatoomiliste struktuuride paiknemist erinevatel loomaliikidel, teadmiste kontrollina Kirjeldab erinevate organsüsteemide patoloogiaid, esitlusena Kirjeldab ja võrdleb organsüsteemide füsioloogilisi iseärasusi erinevatel loomaliikidel Kirjeldab ja võrdleb erinevate loomaliikide sigimise anatoomilisi ja füsioloogilisi iseärasusi Kirjeldab organismi homoöstaasi kesknärvisüsteemi ja endokriinsüsteemi koostoimet Selgitab sünnitusel esinevaid patoloogiaid ja kirjeldab väärasendite parandamist Kirjeldab vastsündinu tervisliku seisundi hindamist ja hoolduse võtteid

praktika	Puudub
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, grupitöö, praktiline töö, esitlus
Hindamine	<p>Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel.</p> <p>Hindamisülesanded:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Üldanatomia mõisted, ja organsüsteemide kirjeldus 2. Teoreetiliste teadmiste kontroll : Väikloomade anatomia ja füsioloogia 3. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Suurloomade anatomia ja füsioloogia 4. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Erinevate loomaliikide sigimise iseärasused 5. Esitlus „Erinevate organsüsteemide patoloogiad“ 6. Praktiline esitlus: Sünnitusabi situatsioonide kirjeldus ja abistamise tehnika täpne selgitus
sh hindekriteeriumid	<p>HÜ 1 Lävend: kirjeldab organsüsteeme ja tunneb mõisteid Hinne 4: kirjeldab ja iseloomustab organsüsteeme ja eristab mõisteid Hinne 5: kirjeldab ja analüüsib organsüsteeme ja nende seoseid, eristab ja analüüsib mõisteid ja nende tähendust</p> <p>HÜ2 Lävend: Kirjeldab väikloomade anatoomilisi struktuure Hinne 4: Kirjeldab ja võrdleb väikloomade anatoomilisi struktuure loomaliigiti Hinne 5: Kirjeldab ja võrdleb loomaliigiti väikloomade anatoomilisi struktuure ja analüüsib erinevusi</p> <p>HÜ3 Lävend: Kirjeldab suurloomade anatoomilisi struktuure Hinne 4: Kirjeldab ja võrdleb suurloomade anatoomilisi struktuure loomaliigiti Hinne 5: Kirjeldab ja võrdleb loomaliigiti suurloomade anatoomilisi struktuure ja analüüsib erinevusi</p> <p>HÜ4 Lävend: Kirjeldab erinevate loomade sigimist Hinne 4: Kirjeldab ja analüüsib erinevate loomaliikide sigimist Hinne 5: Kirjeldab ja analüüsib erinevate loomaliikide sigimist, võrdleb ja selgitab iseärasusi</p>

	<p>Lävend: Iseloomustab normaalset innatsükli, paaritust (seemendust), tiinuse kulgu, ebatiinust, sünnitust ja sünnitusjärgset perioodi.</p> <p>Hinne 4: Iseloomustab erinevate loomaliikide normaalset innatsükli, paaritust (seemendust), tiinuse kulgu, ebatiinust, sünnitust ja sünnitusjärgset perioodi.</p> <p>Hinne 5: Iseloomustab ja võrdleb erinevate loomaliikide normaalset innatsükli, paaritust (seemendust), tiinuse kulgu, ebatiinust, sünnitust ja sünnitusjärgset perioodi.</p> <p>Lävend algab hindegaga 4</p> <p>Hinne 4: Kirjeldab ja selgitab vastsündinute füsioloogiat ja emaslooma käitumist vastsündinutega, samuti võimalikke patoloogiaid</p> <p>Hinne 5: Kirjeldab ja selgitab erinevate loomaliikide vastsündinute füsioloogiat ja emaslooma käitumist vastsündinutega, samuti võimalikke patoloogiaid.</p> <p>Lävend algab hindegaga 4</p> <p>Hinne 4: Kirjeldab koduloomadel enamlevinud tiinuse, sünnituse ja sünnitusjärgse perioodiga seotud haiguste põhjuseid, tunnuseid, kulgu ning esmaabi.</p> <p>Hinne 5: Kirjeldab koduloomadel enamlevinud tiinuse, sünnituse ja sünnitusjärgse perioodiga seotud haiguste põhjuseid, tunnuseid, kulgu ning esmaabi loomaliigiti.</p> <p>Lävend algab hindegaga 4</p> <p>Hinne 4: Kirjeldab udara ning piimanäärme füsioloogilisi ja patoloogilisi protsesse.</p> <p>Hinne 5: Kirjeldab ja võrdleb udara ning piimanäärme füsioloogilisi ja patoloogilisi protsesse loomaliigiti.</p>
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Mooduli kokkuvõttev hinne on eristav</p> <p>Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb õpiväljundite 1, 2 ja 3 aritmeetilisekeskmisena, sh täidetud on iseseisvad tööd</p>
sh hindamismeetodid	Suuline vestlus, kirjalik test, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, topograafiliste kaartide kasutamine
Õppematerjalid	<p>E-õppematerjalid:</p> <p>M-M. Urve „Loomatervishoid“ 2013.a.</p> <p>U. Martin, U. Lehtsalu „Hobuste tervishoid ja taastootmine“ JKHK 2011</p> <p>U. Martini „Koduloomade anatoomia ja füsioloogia“ 2013.a</p> <p>E. Ernits „Koduloomade anatoomia ja füsioloogia“</p> <p>Medical Terminology“, M.M.Tighe „Mosbys Comprehensive Review for Veterinary Technicians“, M.Jalakas „Veterinaarsünnitusabi ja günekoloogia“</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	LOOMADE HOOLDAMINE JA PRODUKTIIVLOOMADE MÄRGISTAMINE	4	U. Martin, M-M. Urve, K. Mägi
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		

Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppilane korraldab praksises asjakohased töötingimused, hooldab ja märgistab erinevaid loomaliike, oskab hinnata oma töö tulemuslikkust
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
Õpilane: 1. Tunneb lemmik- ja koduloomade evolutsiooni ning bioloogilisi iseärasusi, järgib pidamistehnoloogiaid, erinevaid pidamissüsteeme ja nõudeid loomakasvatushoonetele	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> tunneb ja selgitab lemmik- (koerad, kassid jm) ja koduloomade (veised, sead, lambad, hobused ja põllumajandusloomad) evolutsiooni ning bioloogilisi iseärasusi; tunneb ning võrdleb pidamistehnoloogiaid ja erinevaid pidamissüsteeme; iseloomustab nõudeid loomakasvatushoonetele.
2. Jälgib ja hooldab ravialuseid loomi statsionaaris järgides loomade pidamistehnoloogiaid	<ul style="list-style-type: none"> valmistab ette ja varustab patsiendile sobiva ruumi, arvestades looma liiki, tervislikku seisundit ja isolaatori nõudeid; jälgib patsientide üldist heaolu ja seisundit, informeerib regulaarselt arsti patsiendi seisundist ning täidab patsiendikaarte ja ravilehti; toidab, joodab ja jalutab patsiente vastavalt loomaarsti poolt antud juhistele; viib läbi üldhooldusprotseduure: puhastab, peseb ja pügab looma vastavalt vajadusele, lõikab küüniseid, hooldab sõrgu ja kapju, puhastab kõrvu jm.
3. Korraldab statsionaaris turvalised ja asjakohased töötingimused	<ul style="list-style-type: none"> hooldab puhtuse ja heakorra eest ning vähendades nakkusohtu, tagab töökeskkonnaohutuse vastavalt praktilisele tavadele ja reeglitele; kahjutustab prügi ja jäätmed vastavalt seadusandlusele; peseb ja desinfitseerib korduv kasutatavad asemematerjalid, järgides infektsioonhaiguste ja nende profülaktika nõudeid; jälgib statsionaaris ja muudes hooldusruumides oleva sisseseade ja varustuse töökorras olekut, vajadusel korraldab selle hoolduse või remondi.
4. Identifitseerib põllumajandusloomad vastavalt nõuetele.	<ul style="list-style-type: none"> märgistab veised, lambad, kitsed, sead vastavalt kehtivatele õigusaktidele

Teemad, alateemad	Lemmik- ja koduloomade ajalugu Loomakaitse ja lemmikloomade tähtsus Erinevad pidamissüsteemid ja –tehnoloogiad Lemmiklooma valimine ja kodu ettevalmistamine Veiste pidamine Hobuste pidamine Sigade pidamine Nõuded statsionaarile ja ravialuste loomade pidamine Üldhaigusõpetus, Kliiniline diagnostika - Looma üldise heaolu ja tervisliku seisundi hindamine ning selle protokollimine Loomade üldhooldusprotseduurid Hügieen ja töökorraldus statsionaaris Jäätmekäitlus Põllumajandusloomade märgistamine Praktilised tööd: 1-4 õpiväljundite kohta 1,5 EKAP
sh iseseisev töö 54 tundi	Leiab teabeallikatest infot ja kirjeldab erinevate loomaliikide bioloogilistest iseärasusi ja nendest tulenevaid pidamisnõudeid (essee) Hindab erinevate pidamisviiside eeliseid ja puudusi, analüüsib söötmise põhimõtteid loomaliigiti 1-4 õpiväljundite kohta 3 EKAP, 78 tundi
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktiline töö, probleemülesannete lahendamine
Hindamine ja hindamismeetodid	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: 1. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Kirjeldab ja võrdleb erinevaid pidamissüsteeme ja –tehnoloogiaid 2. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Kirjeldab loomade erinevaid hooldamise võtteid statsionaaris 3. Teoreetiline teadmiste kontroll: Kirjeldab haigusliku seisundi tekkepõhjust ja kulgu, loetleb kliinilisi patoloogilisi seisundeid 4. Praktiline töö: Looma identifitseerimise teostamine 5. Praktiline töö: Looma tervisliku seisundi hindamine ja protokollimine
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitmeeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd ja sooritatud praktika
sh hindamismeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, praktika, situatsioonülesanded

Õppematerjalid	E-õppematerjalid: M-M. Urve „Loomatervishoid“ 2013.a. Loengu konspekt, Jäätmekäitluseeskirjad, Säre, Jalakas „Loomatervise käsiraamat“ K.Scheepens „Sigade signaalid“, „Emised“, „Veiste signaalid“, A.Laas „Koduloomade sisehaiguste kliiniline diagnostika“
----------------	---

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	TÖÖTAMINE PRAKSISE REGISTRATUURIS	6	P. Koppel, T. Toomet, R. Türk, K. Vreimann, H.Kilk, Loomade varjupaik
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodul koduloomade anatoomia ja füsioloogia		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane töötab kliendisõbralikult praksise registratuuris, mõistab praksise majandamis põhimõtteid, tunneb erialaga seonduvaid õigusakte, oskab suhelda ning kasutada levinumaid IT lahendusi, annab vajadusel esmaabi nii kliendile kui patsiendile		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Järgib erialaga ja kodanikupädevusega seonduvat seadusandlust, mõistab tööandja ja töövõtja kohustusi, õigusi ja vastutust	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> tunneb ja juhindub „Hea Veterinaarse Tava“ põhimõtetest, „Loomakaitse seadusest“, „Looduskaitse seadusest“, „Loomatauditõrjeseadusest“ ning „Veterinaar korralduse seadusest“; täidab töö sisekorraeskirju ja järgib praksise töö head tava. 		
2. Teenindab kliente lähtudes klienditeeninduse heast tavast	<ul style="list-style-type: none"> loob positiivse esmamulje, kohaldab oma suhtlemisstiili vastavalt olukorrale ja inimestele, suhtleb kliendi vajadustest ja rahulolust lähtuvalt ning lävivib inimestega kõikidel tasanditel korrektses eesti keeles ning vähemalt ühes võõrkeeles; kasutab aktiivset kuulamist kliendi murede üheseks mõistmiseks ning parima lahenduse leidmiseks, toob näiteid konfliktide ennetamise ja lahendamise kohta; annab ja võtab kliendilt tagasisidet, analüüsib oma tööd tagasisidest lähtuvalt; kirjeldab negatiivsete emotsioonidega toimetuleku võimalusi ja kontrollib oma emotsioone pingelises keskkonnas. 		
3. Planeerib visiidi ajad, kannab info patsiendikaardile ja kontrollib vastuvõtu ajad	<ul style="list-style-type: none"> planeerib visiidi ajad vastavalt praksise tavadele ja reeglitele ning loomaomaniku kaebusele; kannab info patsiendikaardile vastavalt loomaomaniku ütlustele ja esitatud dokumentatsioonile; vajadusel avab uue patsiendikaardi või uuendab ja korrastab olemasolevat kaarti; kontrollib looma olemasolu vastavast registrist ja identifitseerib looma; võtab esmase anamneesi ja edastab loomaarstile vastavalt praksise tavadele ning reeglitele. 		
4. Võtab looma visiidile vastu ja annab looma kliendile operatsioonijärgselt üle, abistab klienti looma fikseerimisel	<ul style="list-style-type: none"> selgitab kliendile praksise tavasid ja reegleid lähtudes HVT-st („Hea Veterinaarne Tava“), vajadusel osutab loomale elementaarset kiireloomulist esmaabi; vastavalt arsti korraldusele võtab vastu ja annab omanikule üle statsionaari määratud patsiendi; abistab klienti looma fikseerimisel statsionaaris, arvestades ohutusnõudeid; nõustab klienti koduse järelhoolduse, pidamise ja söötmise küsimustes ning ravimite manustamises vastavalt arsti 		

	ettekirjutustele.
5. Rakendab asjaajamiskorda ning tagab praksises meeldiva keskkonna ja tööohutuse	<ul style="list-style-type: none"> • korraldab praksise kirjavahetust vastavalt praksise asjaajamiskorradele ja rakendades levinumaid praksises kasutatavaid arvutiprogramme (vetis, vetand, e-vet, Jõudluskontrolli Keskus (JKK)); • tagab praksises heakorra, puhtuse ja meeldiva keskkonna ning tööohutuse vastavalt praksise tavadele ja reeglitele; • kasutab puhastus- ja desinfektsioonivahendeid nakkusohu minimaliseerimiseks.
6. Tellib ja müüb kaupa ning käsimüügi- ja loomaarsti poolt määratud ravimeid, jagab kliendile nende kohta teavet	<ul style="list-style-type: none"> • tellib ja müüb kaupa ning käsimüügiravimeid, arveldab klientidega, arvestades praksise tavasid ja reegleid; • jagab kliendile teavet müügil olevate kaupade ja käsimüügiravimite kohta lähtuvalt kauba tootja poolt väljastatud informatsioonist; • jälgib laoseisu ja kaupade ning käsimüügiravimite aegumistähtaegu, säilitamise tingimusi ja käitlemisnõudeid juhitudes tootja poolt etteantud nõuetest; • väljastab loomaarsti poolt ravikuuriks määratud retseptiravimeid.
7. Mõistab esmaabi olemust, hindab kannatanu seisundit ja tegutseb esmaabireeglitest lähtuvalt, teab tööõnnetuse ja kutsehaigestumise põhjusi ning ennetamise võimalusi	<ul style="list-style-type: none"> • hindab kannatanu seisundit, kutsub vajadusel kiirabi; • annab vastavalt kannatanu seisundile esmaabi (näiteks välised verejooksud, šokk, haavad); • kirjeldab tööõnnetuse ja kutsehaigestumise põhjusi ning selgitab nende ennetamise võimalusi.
Teemad ja alateemad	Seadusandluse tutvustus Klienditeenindus ja suhtlemine Kliendi teenindamine ja telefonile vastamine Enamlevinud haiguslikud seisundid, nende tõrje ja profülaktika Lemmiklooma identifitseerimine ja registrid Erinevate lemmikloomaregistrite kasutamine Klientide andmebaasi haldamine ja dokumentatsioon Ravijuhiste edastamine Lemmikloomade kauba müük Triaaž Töökeskkonna korrashoid Esmaabi alused Praktikadokumentatsioon Praktilised tööd: 1-7 õpiväljundite kohta 3 EKAP
iseseisev töö35 tundi	Võrdleb ja kirjeldab erinevaid lemmikloomatooteid Situatsioonülesannete ettevalmistamine Viie erineva raske-keerulise situatsiooni kirjeldamine ja lahenduste analüüsimine Annab ülevaate etteantud lemmiklooma haigusest Lemmikloomadel esinevate käitumisprobleemide kirjeldamine Seadusandluse kasutamine situatsioonülesandes Koostab arvutis praktikadokumentatsiooni

praktika	1-7 õpiväljundite kohta 6 EKAP, 156 tundi
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktika, grupitöö
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: 1. Leiab kirjaliku situatsioonülesande lahendamiseks seadusandlusest sobiva õigusakti ja seostab etteantud ülesande 2. Iseseisvatöö esitlus etteantud teema kohta 3. Teoreetiliste teadmiste kontroll 4. Situatsioonülesande lahendamine: Suhtlemine probleemse kliendiga praksise registratuuris 5. Situatsioonülesande lahendamine: Kliendi teenindamine ja telefonile vastamine
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitmeeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, praktika
Õppematerjalid	Veterinaarkorralduse seadus, Loomakaitse seadus, Loomatauditõrje seadus, Ravimiseadus, Toiduseadus- ja nendest tulenevad õiguslikud aktid, Hea Veterinaarne Tava, Loomaarsti kutse-eesitika Õppematerjalid Äripäev "Klienditeenindus valguses ja Varjus" „Parem teenindamine-kuidas enesearenduse kaudu saavutada klientide rahulolu“

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	ERIALANE VÕORKEEL	3	E. Pener
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime tööga seonduvates praktilistes keelekasutussituatsioonides		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Suhtleb kliendiga erinevates töösituatsioonides	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Suhtleb kliendiga viisakalt; • vastab kliendi küsimustele ning teeb omapoolseid pakkumisi; • vastab telefonile, broneerib vastuvõtuaegu jms. 		

2. Leiab kutsealast võõrkeelset teavet Internetist või teistest teabeallikatest ja tõlgib eesti keelde	<ul style="list-style-type: none"> • Hindab kriitiliselt leitud kutsealast võõrkeelset teavet oma pädevuse piires, analüüsib ja vajadusel rakendab praktikas.
3. Valdab erialast terminoloogiat ja tavaväljendeid võõrkeeles looma terviseprobleemide, hooldamise ja esmaabi osas	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab võõrkeeles terviseprobleemide esmaseid tunnuseid; • nõustab klienti esmaabi andmiseks loomale; • nõustab klienti looma hooldamise küsimustes.
Teemad, alateemad	Klientidega suhtlemine Telefonivestlus Probleemi välja selgitamine Arvlemine ja päringud Erialane terminoloogia Kehaosad ja anatoomia Esmaabi ja hooldus Haigused ja sümptomid Meditsiinitarvikud ja -protseduurid Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta3 EKAP
iseseisev töö 18 tundi	Info leidmine erinevatest teabeallikatest: Koostab päringu ja vastab päringule (2 t); täidab töölehed kasutades erialast terminoloogiat mooduli jooksul läbitavatel teemadel (anatoomia, füsioloogia, põllumajandusloomad) (6 t); Valmistub suuliseks rollimänguks – ette antud juhtumi analüüs, mis hõlmab mooduli jooksul läbitud teemasid (10 t).
praktika	Puudub
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktiline keeletund, eneseanalüüs, juhtumi analüüs, rollimäng klienditeenindussituatsioonides
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanne: 1. Koostab päringu ja vastab päringule (ÕIT 2 t); 2. Täidab töölehed kasutades erialast terminoloogiat mooduli jooksul läbitavatel teemadel (anatoomia, füsioloogia, põllumajandusloomad) (ÕIT 6 t); Ette antud juhtumi analüüs grupitööna: rollimäng klienditeeninduse suhtlussituatsioonina – orienteerub erialases terminoloogias ja sõnavaras, mis hõlmab mooduli jooksul läbitud teemasid, kasutab klientidega suhtlemisel sobivat sõnavara.
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd

sh hindamismeetodid	Juhtumi analüüs, kirjalik töö, praktiline keeletund, iseseisev töö
Õppematerjalid	<p>JKHK e-õppe kursus: Erialane inglise keel põllumajanduses</p> <p>Bill Mascull (2006): Business Vocabulary in Use. Elementary. Second edition. Cambridge University Press.</p> <p>Stuart Redman, Ruth Gairns (2003): Test Your English Vocabulary in Use. Pre-intermediate and intermediate. Second edition. Cambridge University Press.</p> <p>Stuart Redman, Ruth Gairns (1997): English Vocabulary in Use. Pre-intermediate and intermediate. Second edition. Cambridge University Press.</p> <p>Bill Mascull (2002): Business Vocabulary in Use. Intermediate. Second edition. Cambridge University Press.</p> <p>http://carewellpets.com/10-common-aliments-you-should-know-about/#more-432</p> <p>http://www.themedsupplyguide.com/wound-care/</p> <p>http://www.dairyfarmingtoday.org/Life-On-The-Farm/Pages/AllAboutCows.aspx</p> <p>http://ans.oregonstate.edu/sites/ans.oregonstate.edu/files/extension/swine/CareofNewbornPigs-Estill.pdf</p> <p>http://www.sheep101.info/201/</p> <p>http://en.wikipedia.org/wiki/Veterinary_surgery</p> <p>http://www.idexx.com//view/xhtml/en_us/smallanimal/education/reference-library/case-studies/201106case-study.jsf?SSOTOKEN=0</p> <p>Eelnevate materjalide põhjal koostatud konspekt ja töölehed harjutustega mooduli jooksul läbitud teemade kohta.</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	TÖÖTAMINE VASTUVÕTUS JA DIAGNOSTILISTE PROTSEDUURIDELÄBIVIIMINE	8	U. Martin, M.Villemson-Kavak, J. Orro, S,Butlers, H.Kilk, Loomadevarjupaik
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodulidkoduloomade anatoomia ja füsioloogia ning töötamine praksise registratuuris		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilanekorraldab praksises asjakohased töötingimused ning abistab loomaarsti vastuvõtus ja diagnostilistel protseduuridel, oskab hinnata oma töö tulemuslikkust		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		

Õpilane: 1. Korraldab vastuvõturuumi/praksise turvalised ja asjakohased töötingimused, rakendab vajalikke ohutusnõudeid looma fikseerimisel vastavalt liigile	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • hindab praksise varustuse ja sisseseade korrasolekut, vajadusel korraldab hoolduse või remondi; • kahjutustab praksise töö käigus tekkiva prügi ja jäätmed lähtuvalt kehtivatest. õigusaktidest, tagades töökeskkonnaohutuse vastavalt praksise tavadele ja reeglitele; • kannab hoolt heakorra, puhtuse ja meeldiva keskkonna eest praksise vastuvõturuumis; minimaliseerib nakkusohu, kasutades puhastus- ja desinfektsioonivahendeid; • fikseerib patsiendi, järgides ohutusnõudeid, loomakaitset ja looma liigilist iseärasust.
2. Rakendab kliinilise diagnostika aluseid, hindab looma tervislikku seisundit, abistab või kogub analüüsimaterjale	<ul style="list-style-type: none"> • abistab loomaarsti analüüsimaterjali kogumisel või kogub, märgistab ja säilitab ise analüüsimaterjali vastavalt loomaarsti poolt antud juhiste; • korraldab analüüsimaterjali edasisaatmise vastavalt loomaarsti poolt antud juhiste; • teeb ja säilitab röntgenülesvõtteid, arvestades diagnostilist eesmärki ja järgides praksise sisekorda; • abistab loomaarsti diagnostiliste protseduuride tegemise juures vastavalt loomaarsti poolt antud juhiste.
3. Eristab infektsioonhaigusi ja rakendab nende profülaktikat, tuvastab loomal võimaliku nakkuse ja väldib nakkusohu keskkonnas	<ul style="list-style-type: none"> • eristab bioloogiliste haigustekitajate rühmi (bakterid, seened, viirused, parasiidid) ja selgitab nende olemust; • kirjeldab ja selgitab nakkuste ülekandumise viise.
Teemad, alateemad	Vastuvõturuumi/praksise korraldus ja hügieen Loomade fikseerimine ja käsitlemine Kliinilise diagnostika alused Loomade kliiniline ülevaatus Analüüsimaterjalide kogumine ja käitlemine Röntgenoloogia alused Praktiline röntgenuuringu läbiviimine Epidemioloogia alused Nakkushaigused Sise- ja välisparasiitide diagnostika Praktilised tööd: 1-3 öpiväljundite kohta 6 EKAP
iseseisev töö54 tundi	Kirjeldab desovahendeid ning tutvub nende tootelehtedega Etteantud teemakohase esitluse ettevalmistus Kirjeldab erinevaid nakkushaiguste alagruppe
praktika	1-2 öpiväljundite kohta 9 EKAP, 234 tundi
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktika, esitlus, grupitöö

Hindamine	<p>Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel.</p> <p>Hindamisülesanded:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iseseisva töö esitlus etteantud teema kohta 2. Teoreetiline teadmiste kontroll: Nakkushaiguste klassifikatsioon, kliinika ja profülaktika, karja hügieen 3. Teoreetiline teadmiste kontroll: Uurimismaterjali kogumise ja analüüsimise võtted 4. Praktiline töö: Erinevate loomaliikide fikseerimise võtted 5. Praktiline töö: Röntgenülesvõtte analüüs, situatsiooniülesanded 6. Praktiline töö: sise- ja välisparasiitide klassifikatsioon, parasiitide diagnostika ja tõrje
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitmeeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd ja sooritatud praktika
sh hindamismeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, praktika
Õppematerjalid	Loengu konspektid, tootelehed, C.C.Sheldon „Animal Restraint for Veterinary Professionals“ Säre „Loomatervishoiu käsiraamat“ K.Bohling „Large Animal Clinical Procedures for Veterinary Technicians“

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	RAVIPROTSEDUURIDE TEOSTAMINE LÄBIVIIMINE LOOMAAARSTI VASTUTUSEL	6	U. Martin, H. Siimon, S. Butlers
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodul koduloomade anatoomia ja füsioloogia		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tunneb erinevate ravimirühmade toimet ja ravimite käitlemist reguleerivat seadusandlust, abistab loomaarsti raviprotseduuridel, oskab hinnata oma töö tulemuslikkust		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Mõistab ravimirühmade üldisi toimeid, kõrvaltoimeid ja vastunäidustusi	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab ja kirjeldab ravimirühmade (koliinomimeetikumid, koliinoblokaatorid, adrenomimeetikumid, adrenoblokaatorid, antihistamiinikumid, psühhotroopsed ained (trankvilisaatorid, neuroleptikumid), narkootilised analgeetikumid, lokaalanesteetikumid, üldanesteetikumid, mittesteroidsed põletikuvastased ained, glükokortikosteroidid, vedelikteraapia, antibiootikumid) üldisi toimeid, kõrvaltoimeid ja vastunäidustusi. 		
2. Abistab loomaarsti terapeutiliste	<ul style="list-style-type: none"> • abistab loomaarsti terapeutiliste protseduuride juures (erinevad ravimite manustamise viisid, haava hooldus jm), 		

protseduuride juures vastavalt ravivõtetele ja meetoditele	oskab hinnata oma töö tulemuslikkust.
3. Rakendab ravimite käitlemist reguleerivat seadusandlust	<ul style="list-style-type: none"> kasutab töös ravimite käitlemise eeskirju.
Teemad, alateemad	Ravimirühmad ja nende toimed Terapeutilised protseduurid Ravimite käitlemine Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 4,5EKAP
iseseisev töö46 tundi	Õpilane leiab informatsiooni ravimite käitlemise kohta Erinevate ravimirühmade mõju organismis, situatsiooniülesanded Erinevate organsüsteemide stabiliseerimiseks kasutatavad ravimirühmad ,ravimid ja raviskeemid Ravimite manustamise tehnika erinevatel loomaliikidel Teabematerjalist info Eestis kasutatavate lahase-ja haavahooldusmaterjalide kohta, kasutegurid
praktika	1-3 õpiväljundite kohta 3 EKAP, 78 tundi
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktika, probleemülesande lahendamine
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: <i>Esimesel õppeaastal</i> Teoreetiline teadmiste kontroll: Ravimirühmade klassifikatsioon ja mõju organismis Teoreetiline teadmiste kontroll: Ravimite kasutamise nõuded, Ravimi kasutusjuhiste analüüs Praktiline töö: Ravimite manustamise viisid ja praktilise tehnika kirjeldus, situatsiooniülesande lahendamine <i>Teisel õppeaastal</i> Praktiline töö: Koostab haavahooldusskeemi spetsiifilistele haavadele
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd ja sooritatud praktika
sh hindamismeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, praktika, situatsiooniülesanded

Õppematerjalid	Suur lemmiklooma tohterdamise käsiraamat - Chris Pinney. Toimetanud: Ursula Mesikäpp, Irja Pärnapuu www.sam.ee – ravimiameti koduleht Konspekti materjalid Säre „Loomatervise käsiraamat“ J.A.Romich „Fundamentals of Farmacology for Veterinary Technicians“
----------------	---

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	KIRURGILISTE OPERATSIOONIDE ETTEVALMISTUS, ASSISTEERIMINE JA ANESTEESIA JÄLGIMINE	6	U. Martin, H. Siimon, P. Koppel
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodulidkoduleomade anatoomia ja füsioloogia ning raviprotseduuride teostamine		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane tunneb kirurgia põhiluseid, oskab kirurgilisi operatsioone ette valmistada, assisteerida ning jälgida patsiendi üldanesteesiast		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Rakendab kirurgia põhiluseid, , valmistab ette operatsiooni materjalid vastavalt operatsiooni iseloomule	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ja rakendab a- ja antiseptika reegleid; • eristab asjakohaseid kirurgilisi instrumente ning peseb, desinfitseerib ja komplekteerib need; • tunneb ja selgitab töövahendite ning aparatuuride (autoklaav, kuumkapp, inhalatsiooniparaat jm) tööpõhimõtteid; • tunneb kirurgilistel operatsioonidel kasutatavate materjalide liike ja selgitab nende kasutusvaldkondi. 		
2. Hooldab patsienti perioperatiivselt, jälgib patsiendi seisundit ja tagab heaolu	<ul style="list-style-type: none"> • fikseerib patsiendi vastavalt operatsiooni iseloomule; • valmistab ette operatsioonivälja: pügab, puhastab ja desinfitseerib; • tagab patsiendi heaolu (polsterdused, kehatemperatuuri hoidmine jm); • abistab loomaarsti protseduuride tegemisel; • korrastab operatsioonijärgselt patsiendi (puhastab, seob, plaasterdab, paigaldab haavakaitsevahendid jm); • jälgib patsientide operatsioonijärgset seisundit ning informeerib regulaarselt arsti. 		
3. Jälgib patsiendi üldanesteesiast ja abistab arsti operatsioonil vastavalt juhendamisele	<ul style="list-style-type: none"> • jälgib narkoosis patsiendi seisundit ja teeb vajalikke märkmeid (kehatemperatuur, hingamine, pulsi sagedus, ravimite manustamise kellaajad, silma refleksid jm.); • manustab ravimeid loomaarsti korraldusel ja järelvalve all; • teeb vajadusel südamemassaaži ja kunstlikku hingamist vastavalt patsiendi liigile ja suurusele. 		

Teemad, alateemad	Trauma ja traumatism A-ja antiseptika reeglid ja võtted Loomade perioperatiivne hooldus Haavad, haavahooldus Anesteesia, analgeesia Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 4,5 EKAP
iseseisev töö76 tundi	Teabeallikate alusel Kirurgiliste haiguste esmaabi ja ravivõtted (esitlused) Teabeallikate alusel koostada kirurgiliste operatsioonide jaoks riistastiku komplektid (essee) Erinevate loomaliikide postoperatiivse hooldamise tehnika (referaat)
praktika	1-3 õpiväljundite kohta 3 EKAP, 78 tundi
Õppemeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, praktika, situatsioonülesanded
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: <i>Teisel õppeaastal</i> 1.Teoreetiliste teadmiste kontroll: Traumade klassifikatsioon ja käsitlemine ,haavade hooldus 2.Teoreetiliste teadmiste kontroll: Operatsioonivälja ettevalmistus ja antiseptika 3.Praktiline töö: Valmistab ette operatsioonivälja erinevatel loomaliikidel erinevate probleemide korral 4.Praktiline töö: Hooldab looma postoperatiivselt: haavahooldus, üldseisundi jälgimine
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd ja sooritatud praktika
sh hindamismeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, praktika, situatsioonülesanded
Õppematerjalid	Loengukonspektid R.Säre „Veterinaarkirurgia“ J.A.Thomas „Anesthesia and Analgesi for Veterinary Technicians“ K.Reidla „Põllumajandusloomade traumatism“ K.Reidla „Jäsemehaigused hobusel ja veisel“ K.Bohling „Large Animal Clinical Procedures“

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
------------	-----------------	---------------------	----------

8	LABORUURINGUTE LÄBIVIIMINE	3	J. Orro, P. Koppel, T. Toomet
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodulid koduloomade anatoomia ja füsioloogia ning raviprotseduuride teostamine		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane oskab läbi viia laboriuuringuid ja neid dokumenteerida		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Kontrollib laboriseadmete töökorras olekut vastavalt juhendile	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • kontrollib laboriseadmete töökorras olekut. 		
2. Viib läbi laboratoorseid uuringuid, kasutades diagnostikavahendeid ja aparatuuri	<ul style="list-style-type: none"> • teeb hematoloogilisi, vere biokeemilisi, uriini- ja rooja- , parasitoloogilisi, bakterioloogilisi, tsütoloogilisi ning virooloogilisi uuringuid kasutades selleks diagnostilisi vahendeid ja aparatuuri; • dokumenteerib ja säilitab uuringu tulemused ning edastab arstile. 		
Teemad, alateemad	Kliiniku laboruuringute tähtsus Labori vahendid ja sisseseade Vere kliiniline uurimine, hematoloogilised testid Vere biokeemiline uurimine Diagnostiline mikrobioloogiline uurimine Uriinianalüüsi hindamine Sise- ja välisparasiitide uurimine Tsütoloogiline uurimine Praktilised tööd: 1õpiväljundi kohta 1,5 EKAP		
iseseisev töö38 tundi	Leiab info teabekanalitest: Laboratooriumi seadmete tehniliste andmetega tutvumine Vere hematoloogiliste ja biokeemiliste testide tulemuste interpreteerimine ja võrdlemine kliinikaga		
praktika	Puudub		
Õppemeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, situatsioonülesanded		

Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: 1. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Vereuringute analüüsid ja nende hindamise kriteeriumid 2. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Laboratoorsed uuringud kudetest ja sekreetidest- uurimismetoodika 3. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Laborisõeseseaded ja nende kasutamine 4. Praktiline töö: Vereproovi võtmine erinevatelt loomaliikidelt, proovi dokumenteerimine ja uurimine laborseadmetega
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, situatsioonülesanded
Õppematerjalid	Loengukonspekt, tööjuhendid C. M. Hendrix „Laboratory Procedures for Veterinary Technicians“

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
9	ÕPITEE JA TÖÖ MUUTUVAS KESKKONNAS	5	E. Rõuk, H.Valk, E.Kadastik
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane juhib omatöölalast karjääri tänapäevases muutuv keskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		

<p>Õpilane: 1. Kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analüüsib juhendamisel oma huvisid, väärtusi, oskusi, teadmisi, kogemusi ja isikuomadusi, sh õpi-, suhtlemis- ja koostööoskusi seoses õpitava erialaga; • sõnastab juhendamisel eneseanalüüsi tulemustest lähtuvad isiklikud õpieesmärgid ja põhjendab neid; • koostab juhendamisel isikliku eesmärgipärase õpitegevuste plaani, arvestades oma huvide, ressursside ja erinevate keskkonnateguritega.
<p>2. Mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab meeskonnatööna turumajanduse toimimist ja selle osapoolte ülesandeid; • kirjeldab meeskonnatööna piirkondlikku ettevõtluskeskkonda; • selgitab regulatsioonidest lähtuvaid tööandja ja töövõtja rolle, õigusi ja kohustusi; • kirjeldab organisatsioonide vorme ja tegutsemise viise, lähtudes nende eesmärkidest • valib enda karjääri eesmärkidega sobiva organisatsiooni ning kirjeldab selles enda võimalikku rolli; • seostab erinevaid keskkonnategureid enda valitud organisatsiooniga ning toob välja probleemid ja võimalused.
<p>3. Kavandab omapoolse panuse väärtuste loomisel enda ja teiste jaoks kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib erinevaid keskkonnategureid ning määratleb meeskonnatööna probleemi ühiskonnas; • kavandab meeskonnatööna uuenduslikke lahendusi, kasutades loovustehnikaid; • kirjeldab meeskonnatööna erinevate lahenduste kultuurilist, sotsiaalset ja/või rahalist väärtust; • valib meeskonnatööna sobiva jätkusuutliku lahenduse probleemile; • koostab meeskonnatööna tegevuskava valitud lahenduse elluviimiseks.
<p>4. Mõistab enda vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib oma kutsealast arengut õpingute vältel, seostades seda lähemate ja kaugemate eesmärkidega ning tehes vajadusel muudatusi eesmärkides ja/või tegevustes; • kasutab asjakohaseid infoallikaid endale koolitus-, praktika- või töökoha leidmisel ning koostab kandideerimiseks vajalikud materjalid; • selgitab tegureid, mis mõjutavad tema karjäärivalikuid ja millega on vaja arvestada otsuste langetamisel, lähtudes eesmärkidest ning lühi- ja pikaajalisest karjääriplaanist; • selgitab enda õpitavate oskuste arendamise ja rakendamise võimalusi muutuv keskkonnas.
<p>Teemad ja alateemad</p>	<p>Enesetundmine ja selle tähtsus õpitee planeerimisel</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Võimed, väärtused, oskused, isikuomadused ja käitumisviisid 2. Huvi ja hobitegevuse roll õpitee planeerimisel 3. Suhtlemis- ja koostööoskuste mõju elu-, õpi- ja töörollis <p>Õppimise olemus ja võimalused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Formaalne, mitteformaalne ja informaalne õppimine. Elukestev õpe 2. Õpingutega toimetulek. Õppimist toetavad õpikeskkonnad. 3. Ajamaatriks (ajaplaneerimine)

4. Õpitava valdkonna seosed teiste valdkondadega (võtmepädevused)

5. Õppimine Eestis ja välismaal

Majandus, selle olemus ja toimimise mehhanismid

1. Majanduse terminid, mõisted ja toimimise mehhanismid
2. Eesti majandus ja vaba ettevõtlus
3. Turg ning selle osapooled
4. Arukas rahakasutus ja oma elu planeerimine
5. Töö ja tööturg. Tööjõud majanduses
6. Ettevõtluse tähtsus ühiskonnas ja selle vormid
7. Konkurents ja koostöö
8. Valitsuse ja riigieelarve roll majanduses
9. Hinnastabiilsus, finantssüsteem ja rahapoliitika

Tööandja ja töövõtja rollid, õigused ja kohustused. Tööseadusandlus

1. Tööandja roll, tema õigused ja kohustused
2. Töövõtja roll, tema õigused ja kohustused
3. Riiklik töötervishoiu ja tööohutuse strateegia
4. Töökeskkonna ohutuse ja töötervishoiualane seadusandlus
5. Tervisekontroll, töötervishoiu- ja töökeskkonnavalased teabematerjalid
6. Riskianalüüs, tööõnnetus, käitumine tööõnnetuse korral
7. Lepingulised suhted töö tegemisel.
8. Töölepingu pooled, nende kohustused ja õigused, töökorraldus, töö ja puhkeaeg, puhkuste liigid.
9. Töö tasustamine ja sotsiaalsed tagatised

Ettevõtlus ja ettevõtlikkus

1. Ettevõtlus ja selle koht ning olulisus turumajanduses
2. Ärikeskkonna osapooled ja regulatsioonid
3. Vastutustundlik ettevõtlus
4. Sotsiaalne ettevõtlus, selle olemus ja sisu
5. Turg ja turundus
6. Finantsid ettevõttes
7. Ettevõtluse algus, areng ja ka lõpetamise võimalused
10. Rahvusvaheline majandus ja majandus muutuvmas maailmas, muutused/arengud ettevõtluses

Tulevikuoskused

1. Muutuva õpi- ja töökeskkonnaga kohanemine
2. Erinevates kultuurikeskkondades töötamine

	<p>3. Oskus kiiresti reageerida ootamatule situatsioonile ja leida lahendusi.</p> <p>Planeerimise ja enesejuhtimise viisid</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klassikaline ja kaasaegne lähenemine karjäärile (vertikaalne-, horisontaalne- ja kannapöördekarjäär, kaleidoskoop- ja spiraalkarjäär, piirideta karjäär, tööelu 4,0). <p>Tööle kandideerimine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CV koostamise põhitõed 2. Kandideerimisdokumendid: avaldus, kaaskiri, motivatsioonikiri <p>Tööintervjuu</p>
iseseisev töö 60 tundi	<p>Õpiplaani koostamine (teema / eesmärgid / strateegiad / vahendid, ressursid/ ajamaatriks, plaan / hindamine / reflektsoon); koostab oma isikliku eelarve juhendi alusel ja analüüsib oma majanduslikke võimalusi; koostab juhendi alusel tuludeklaratsiooni A vormi; analüüsib oma majanduslikke võimalusi töötajana ja tööandjana oma eriala valdkonnas; leiab informatsiooni seadustest (tööandja õigused ja kohustused / töövõtja õigused ja kohustused / tööleping / töökorraldus / puhkus); vormistab etteantud juhendi abil oma erialast tuleneva näidistöölepingu;</p> <p>koostab uurimuse kuidas ettevõtteid (3-5 ettevõtte näitel) viivad ellu vastutustundliku ettevõtluse printsiipe ja analüüsib selle tulemuslikkust ettevõttes; monitoorib õpi-, töö- ja karjääriinfot; koostab monitooringu õpitavast erialast arvestades õpi- ja karjääri võimalusi ning lühi- ja pikaajalisi eesmärke.</p>
praktika	Puudub
Õppemeetodid	Miniloeng, ajurünnak, miniuuring, vestlus, arutelu, reflekteerimine, esitlus, video analüüs, infootsing, individuaalne töö, paaritöö, rühmatöö, õpiobjekti koostamine, eneseanalüüs
Hindamine	<p>Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel.</p> <p>Hindamisülesanne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õppija esitab elektroonilises keskkonnas, Google Drive või Moodle, õpiplaani, mille koostamisel on lähtunud dokumentide vormistamise heast tavast ja mida hinnatakse kirjaliku juhendi alusel. Hinne kujuneb kirjalikus juhendis ettenähtud kriteeriumite alusel 2. Õpiobjekti (ristsõna / mälumäng / kahoot vms) koostamine etteantud teemal, test, piirkonna ettevõtete ja organisatsioonide (või ainult oma valdkonna ettevõtete) kaardistamine, nende tegevusvaldkonna teada saamiseks ja ettevõtlusvormide erinevuste välja toomiseks; pankade poolt pakutavate teenuste ja teiste turul tegutsevat finantsasutuste analüüs; SWOT analüüs majanduses ja meeskonnatööna kohaliku majanduskeskkonna analüüs; töökorralduseeskirja olemus ja selle alusel töötamine; näidistöölepingu koostamine; ühe äriidee kohta visiooni, missiooni ja eesmärkide sõnastamine ning nende esitlemine; oma unistuse ettevõtte kirjeldamine (eesmärgid / võimalused / piirangud / enda roll) 3. PEST ja PESTLE analüüs meeskonnatööna ühe vaadeldava ettevõtte kohta, probleemide väljatoomine ja sõnastamine, ühe probleemi välja valimine ja lahenduste pakkumine, ajurünnak meeskonna tööna ning kuidas läbi ettevõtlikkuse või ettevõtluse saaks seda probleemi lahendada, äriideede genereerimine: ajurünnak äriideeks (äriidee

	<p>arenduse da`Vinci mäng jm loovustehnikad ideede genereerimiseks), äriideede esitlus ja analüüs (teostamise võimalikkusest / mida on juba probleemi lahenduseks tehtud), ärimudeli koostamine ja esitlus oma valdkonnas meeskonnatöona, vastutustundliku ettevõtluse uurimine 3-5 ettevõtte kohta, kuidas neid printsiipe reaalset ka ellu viiakse ettevõtetes ja meeskonna tööna analüüsi tegemine, meeskonna tööna sotsiaalse ettevõtte olemuse selgitamine ja näited 5 sotsiaalse ettevõtte kohta, mini turundusplaani koostamine loovalt ja mänguliselt, lihtsustatud finantsprognoside koostamine äriidee kohta, hinnapakumise ja arve koostamine.</p> <p>Õppija koostab ja analüüsib enda karjääriplaani, olles eelnevalt esitanud "Monitooringu". Hinne kujuneb kirjalikus juhendis ettenähtud kriteeriumite alusel</p>
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitmeeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Analüüs, arutelu, individuaalne vestlus, mõistete bingo, rühmatöö, tööleht, õppekäik, õppeprotsessis osalemine (koostöö / algatusvõime / meeskonnatöö / julgus oma arvamuse esitamisel / erinevate võimaluste leidmine / eriarvamuste aktsepteerimine / korrektne kõnekeel), tööleht, infootsing ja selle kriitiline analüüs, esitlus, õpiobjekti koostamine, test, SWOT analüüs, individuaalsed õpiülesanded (näidistööleping, äriidee kirjeldus, unistuste ettevõtte), eneseanalüüs, esitlus, individuaalne tagasiside, mõistekaart / mõistete bingo, rollimäng, tööintervjuu simulatsioon, töökogemuse analüüs
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Haritus ja professionaalsus https://arvamus.postimees.ee/1992139/hari-tus-ja-professionaalsus (12.01. 2003) 2. SA Kutsekoda kodulehel https://oska.kutsekoda.ee/wp-content/uploads/2016/04/Tulevikutrendid-1.pdf 3. OSKA raport "Töö ja oskused 2025" https://epale.ec.europa.eu/et/resource-centre/content/too-ja-osku-sed-2025-0 4. SA Kutsekoda video "Tulevikuoskused": https://www.youtube.com/watch?v=XLTIes-WrvU&t=148s ja https://www.youtube.com/watch?v=zEyFW6k8Wsl 5. Video „Õppimise kolm vaala“ https://www.youtube.com/watch?v=k5O_plgF3kE 6. Archimedes kodulehega tutvumine. http://archimedes.ee/ 7. Õpiränne Taanis https://www.youtube.com/watch?v=L3vcCaKaZcs 8. Kvalifikatsiooniraamistik https://www.kutsekoda.ee/kvalifikatsiooniraamistik/ 9. Eesti kvalifikatsiooniraamistikku tutvustav videoklipp SA Kutsekoja kodulehel https://www.kutsekoda.ee/eesti-kvalifikatsiooniraamistik-ekr-alam/ 10. Üldised kompetentsid ja kvalifikatsiooniga seonduvad terminid https://www.tootukassa.ee/sites/tootukassa.ee/files/Uldised%20kompetentsid.pdf 11. Kutsestandardid: https://www.kutseregister.ee/standardid/standardid_top2/? 12. Euroopa keelemapp https://europass.ee/keelepass 13. Ettevõtlus. 4. taseme kutseõpe https://www.opiq.ee/Kit/Details/223 14. Ettevõtlusõppe programm Edu&Tegu https://ettevotlusope.edu.ee/ 15. EAS koduleht https://www.eas.ee/

	<p>16. Töötukassa koduleht https://www.tootukassa.ee/content/teenused/evat-taotlemine-ja-kasutamine</p> <p>17. Opiq keskkond: https://www.opiq.ee/Packages/Details?packageKey=TeacherHighSchoolPackage</p> <p>18. Innove SA Ettevõtlus 4.tase kutseõppes: https://www.opiq.ee/Kit/Details/223?fbclid=IwAR2ErepyhsQ_8oTweU84qv4ygaahLLOth4RvjIUnPmc-2ula3OdcqVStAUM</p> <p>19. Rahajutud: https://www.opiq.ee/Kit/Details/223?fbclid=IwAR2ErepyhsQ_8oTweU84qv4ygaahLLOth4RvjIUnPmc-2ula3OdcqVStAUM</p> <p>20. Rikkaks saamise õpiku autori koduleht: https://roosaare.com/</p> <p>21. Üks hea ja ajas vastu pidanud väärtushinnangute artikkel Peep Laja poolt: https://peeplaja.blogspot.com/2005/11/this-i-believe.html</p> <p>22. Maksuameti koduleht: https://www.emta.ee/et</p> <p>23. https://www.rmp.ee/ on majandusarvestuse ja ettevõtte majandamisega seotud infoleht</p> <p>24. Finantsaabits : https://www.minuraha.ee/et/publikatsioonid/finantsaabits</p> <p>25. Finantsinspeksiooni poolt loodud leht: https://www.minuraha.ee/</p> <p>26. Tööelu lehekülg: https://www.tooelu.ee/</p> <p>27. Tööinspeksiooni koduleht: https://www.ti.ee/est/avaleht/</p> <p>28. Äriidee potentsiaali hindamine, turukõlblikkuse ja realiseeritavuse hindamine “Ajujaht seminari video”: https://www.youtube.com/watch?v=PY68Oy23T4M&t=7s</p> <p>Ekspordi käsiraamat: https://www.eas.ee/ekspordi-kasiraamat/</p>
--	--

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
10	PRAKTIKA	24	Praktikajuhendaja
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodul Koduloomade anatoomia ja füsioloogia		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane täiendab koolis õppe käigus omandatud teadmisi ja oskusi moodulite lõikes, omandab praktilisi kogemusi reaasetes töösituatsioonides, õpib lahendama ettetulevaid reaalseid olukordi, tutvub ravi teostava ettevõtte organisatoorse struktuuriga ja õpib tegutsema meeskonna liikmena; omandab hoiaku ja motivatsiooni tööeluks või jätkuvaks õppeks omandataval erialal		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		

Õpilane: 1. Hooldab patsiente statsionaaris.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Tunneb loomade bioloogilisi iseärasusi, pidamistehnoloogiaid, erinevaid pidamissüsteeme ja -nõudeid . • Jälgib ja hooldab ravialuseid loomi statsionaaris • Korraldab statsionaaris turvalised ja asjakohaseid töötingimused
2. Osaleb praksise registratuuri töös	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ja rakendab erialaga ja kodanikupädevusega seonduvat seadusandlust, mõistab töölaseid kohustusi, õigusi ja vastutust • Teenindab kliente klienditeeninduse heast tavast lähtuvalt . • Rakendab asjaajamiskorda- fikseerib visiidi ajad, kannab info andmebaasi, kontrollib vastuvõtuajad, tagab praksises meeldiva keskkonna ja tööohutuse • Võtab looma visiidile vastu, abistab fikseerimisel, annab looma kliendile üle • Müüb käsimüügi ja loomaarsti poolt määratud ravimeid, edastab asjakohast teavet ravimite kasutamise kohta, jälgib ravimite laoseisu ja korraldusel tellib vajaminevaid ravimeid • Teab ja kasutab vajadusel esmaabi võtteid, hinnates kannatanu seisundit; teab tööõnnetuste põhjusi ja ennetamise võimalusi
3. Abistab loomaarsti loomade vastuvõtu ja diagnostiliste protseduuride teostamisel	<ul style="list-style-type: none"> • Korraldab vastuvõturuumi/praksise turvalised ja asjakohased töötingimused • Tunneb ja rakendab kliinilise diagnostika aluseid, tuvastab loomal esmaabi vajaduse seisundi • Kogub süsteemselt materjali diagnostilisteks uuringuteks, abistab uuringute teostamisel
4. Abistab loomaarsti raviprotseduuride teostamisel	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ravimirühmade üldisi toimeid, kõrvaltoimeid ja vastunäidustusi • Manustab loomadele ravimeid loomaarsti juhendamisel • Abistab loomaarsti raviprotseduuride tegemisel • Tunneb ravimite käitlemise reegleid ja järgib seaduse sätteid
5. Valmistab operatsiooniruumi ja patsiendi operatsiooniks ette, assisteerib operatsioonil ja jälgib üldanesteesiat	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ja rakendab kirurgia põhialuseid • Hooldab patsienti perioperatiivselt, võtab füsioloogilised näitajad ja teavitab seisundi muutustest loomaarsti • Jälgin operatsiooni käigus patsiendi üldanesteesiat, teavitab näitudest ja tegutseb vastavalt arsti korraldustele

Teemad, alateemad	Veterinaarhüsiandlus, heaveterinaarsetava Suhtlemine ja klienditeenindus Kliiniku / praksiseasjaajamiskord Loomadepidamise, kätlemise ja hooldamisenõuded Ohutustehnikajälgimine, nakkusohuvältimisereeglid Esmabiostamine Loomadekliinilinediagnostika Ravimiõpetusealused, ravimitekäitlemiskord Diagnostiliste ja raviprotseduurideteostamine Operatsiooniettevalmistus, assisteerimine
iseseisev töö	Koostab praktikaaruande
praktika	
Õppemeetodid	situatsiooniülesanded, praktilised ülesanded
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja praktiliste ülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanne: Õpilane teostab tegevusi reaalses situatsioonis, mis sisaldab teoreetilisi küsimusi ja praktilisi ülesandeid aine kohta
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud praktika kirjeldus ja refleksioon
sh hindamismeetodid	Praktilise tegevuse jälgimine, tegevusoskuse areng juhendamisel
Õppematerjalid	Praktika programm

VALIKAINED

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	EKSOOTILISTE LEMMIKLOOMADE PIDAMINE JA HOOLDAMINE	2	P. Päck

Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab erinevate eksootiliste lemmikloomade pidamise ja söötmise iseärasusi
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
Õpilane: 1. Tunneb populaarsemaid eksootilisi loomi	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • leiab Iseloomustab liigispetsiifilisi biotoope (terraariume); • tunneb ja selgitab eksootiliste loomade toitumise spetsiifikat; • iseloomustab loomade käitumist.
2. Fikseerib ohutult loomi	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab enamlevinud ohutuid loomade fikseerimise viise; • fikseerib loomi, tagades inimeste ja loomade ohutuse.
3. Valmistab ette ja kasutab eksootiliste loomade söötasid ning ravimsöötasid.	<ul style="list-style-type: none"> • iseloomustab viitamiinide ja mineraalainete manustamise viise; • valmistab ette ja kasutab õigesti spetsiifilisi söötasid; • kirjeldab ja selgitab ravimite manustamise ja eutanaasia spetsiifikat; • söödab loomi vastavalt juhistele.
Teemad, alateemad	Eksootilised lemmikloomad Liigid, toitmine, käitumine Loomade fikseerimine Söödad, ravisöödad Ravimine, söötmine Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 0,5 EKAP
sh iseseisev töö19 tundi	Leiab teabeallikatest infot eksootiliste loomade ja nende pidamise kohtaning esitab selle suuliselt
sh praktika	Puudub
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktiline töö
Hindamine ja hindamismeetodid	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumite ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: 1. Sisalike ja madude fikseerimine 2. Lindude fikseerimine
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd

sh hindamismeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktiline töö, eneseanalüüs
Õppematerjalid	Bonnie Ballard & Ryan Cheek, Exotic Animal Medicine for the Veterinary Technician (2003) Priit Päck, Terraariumiteaduse käsiraamat (2007)

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	ERINEVATE LOOMADE MASSAAŽI JA FÜSIOTERAAPIA ALUSED	3	J. Nõgene
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodul koduloomade anatoomia ja füsioloogia		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab massaaži ja füsioteraapia võimalusi		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Hindab looma liikumist	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ja näitab looma luude, liigeste ja lihaste asukohta töö käigus; • iseloomustab suur- ja väikeloomade normaalse liikumise tunnuseid, • eristab liikumishälbed visuaalselt. 		
2. Hindab lihaste omadusi	<ul style="list-style-type: none"> • hindab lihaste omadusi käsitsi; • hindab lihaste omadusi müomeetriga. 		
3. Valdab lihtsamaid massaaživõtteid	<ul style="list-style-type: none"> • loob loomaga turvalise kontakti; • hindab looma seisundi põhjal kas on vaja ja kas on võimalik masseerida; • rakendab töös lihtsamaid massaaživõtteid. 		
Teemad, alateemad	Looma liikumine Liikumise tunnused Liikumishälbed Lihased Lihaste omadused Massaž ja massaaži võtted Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 1,5 EKAP		
sh iseseisev töö 38 tundi	Leiab teabeallikatest infot loomade massaaži ja füsioteraapia kohta		
sh praktika	Puudub		

Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktiline töö
Hindamine ja hindamismeetodid	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumite ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: 1. Hindab hobuse liikumist, eristab longet ja jalgade väärasendeid liikumisel 2. Kasutab põhilisi massaaži võtteid
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktiline töö
Õppematerjalid	Õpetaja konspekt

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	TÖÖOHUTUS, TURVALINE TÖÖKESKKOND JA ESMAABI	3	E. Laurson, H. Luhtmaa
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpilane rakendab töötervishoiu- ja tööohutusosalaseid teadmisi ning korraldab ettevõttes töötervishoiu- ja tööohutusosalaseid töid.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Teab ja selgitab töökeskkonnaga ja tööolmega seonduvaid ohte ja riske	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Teab ja selgitab töökeskkonnaga ja tööolmega seonduvaid ohte ja riske; • Selgitab tööõnnetuse ja kutsehaigestumise põhjuseid, nende ennetamise võimalusi ning täidab vastavasisulist dokumentatsiooni. 		
2. Tunneb töötervishoiu ja tööohutuse korralduse nõudeid riigi ja ettevõtte tasandil	<ul style="list-style-type: none"> • Orienteerub tööseadusandluses, töökeskkonna süsteemis ning riikliku järelevalve tavades; • Tunneb töötervishoiu ja tööohutuse korraldamise nõudeid ettevõttes; • Kirjeldab sisekontrolli läbiviimist, töötervishoiu ja tööohutuse tegevuskava ning töötajate sisekontrolli kava koostamist. 		
3. Koostab riskianalüüsi, hinnates riske ning nende ohjamise abinõusid	<ul style="list-style-type: none"> • Koostab riskianalüüsi arvestades töökeskkonna ohutegureid (füüsikalised, keemilised, bioloogilised, füsioloogilised) ning nende mõju tervisele; • Kirjeldab riskide hindamise meetodeid ning nende ohjamiseks kasutatavaid abinõusid (tule- ja elektriohutus ettevõttes, ergonoomika jm). 		

4. Kirjeldab esmaabi olemust ja annab esmaabi	<ul style="list-style-type: none"> • Hindab kannatanu seisundit ja otsustab järgneva tegevuse; • Elustab kannatanu vastavalt situatsioonile; • Peatab verejooksu ja kutsub vajadusel kiirabi; • Selgitab haavade tekke põhjused ning seob haavad; • Iseloomustab traumasid ja luumurde ning nendega seonduvaid ohte. Fikseerib luumurru ja kutsub kiirabi; • Hindab füüsiliste ja keemiliste traumade ulatust ning raskusastet. Võimalusel annab esmaabi.
Teemad, alateemad	<p>Töökeskkonna ohutus Töökeskkonna mõiste. Töökeskkonnas esinevad ohud. Töökeskkonna ohutegurid, nende mõju tervisele (füüsilised, keemilised, bioloogilised, füsioloogilised ja psühholoogilised ohutegurid). Tööohutus kalakasvanduses erinevates tööprotsessides ja masinate ning seadmete käsitsemisel. Ergonoomia. Tööolme Riskianalüüs. Riskianalüüsi mõiste. Riski hindamise meetodid. Riskide ohjamise abinõud. Töötervishoiu ja tööohutuse korralduse õiguslikud alused Töötervishoiu ja tööohutuse korraldus riigi tasandil (struktuur töökeskkonnasüsteemis, riiklik järelevalve) ja ettevõtte tasandil (tööandja ja töötaja kohustused ning õigused, töökeskkonnaspetsialist, töökeskkonnavolinik, töökeskkonnanõukogu). Koostöö. Sisekontroll. Töötervishoiu ja tööohutuse tegevuskava. Töötajate tervisekontroll. Õnnetusohu. Tööõnnetus ja kutsehaigestumine. Tööandja ja töötaja vastutus</p> <p>Esmaabi Tegutsemine õnnetuskohal, elustamine, verejooksu peatamine, šokis kannatanu abistamine, esmaabi haavade, luumurdude, liigesevigastuste korral, sidumine esmaabi äkkhaigestumiste korral</p> <p>Praktilised tööd: 1-4 õpiväljundite kohta 2 EKAP</p>
sh iseseisev töö 38 tundi	Tutvub ohutus – ja kasutusjuhenditega Kontrollib esmaabikapi sisu säilivust ja olemasolu
sh praktika	Puudub
Õppemeetodid	Arutelu, rühmatöö, harjutused, õppevideo analüüs, juhtumianalüüs
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded 1. Teadmiste kontroll õpiväljundi nr 1 teemade kohta 2. Lahendab meeskonnatööna situatsioonülesande 3. Koostab riskianalüüsi juhendi abil 4. Elustamine 5. Sidumine
sh hindekriteeriumid	Puuduvad

sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitmeeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh on täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	suuline vestlus, teoreetiliste teadmiste kontroll, kirjalik töö, praktiline töö
Õppematerjalid	Sotsiaalministeerium. Töökeskkonna käsiraamat http://www.ti.ee/ott/raraamat.pdf Töötervishoiu ja tööohutuse seadus. https://www.riigiteataja.ee/akt/106072012060 Töölepingu seadus. https://www.riigiteataja.ee/akt/122122012030 http://www.tooelu.ee

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	PÖLLUMAJANDUSLOOMADE SEEMENDAMINE	3	U. Martin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tunneb erinevate loomaliikide reproduktiivfüsioloogiat ja suguhormoonide talitlust ning sagedaminiesinevaid patoloogiaid. Seemendab eri liiki põllumajandusloomi, kasutades õiget seemendustehnoloogiat		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Tunneb ja kirjeldab erinevate loomaliikide suguorganite anatoomilis-füsioloogilisi iseärasusi ja hormonaalset talitlust	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab veise, hobuse ja sea suguorganite struktuure; • selgitab veise, hobuse ja sea suguorganite osade ülesandeid ja talitlust; • tunneb suguorganite struktuure praktikas; • kasutab suguorganite uurimisel õigeid töö- ja tööohutusvõtteid; • loetleb ja selgitab veise, hobuse ja sea suguhormoone ning hormoonide toimemehhanismi. 		
2. Kirjeldab erinevate loomaliikide estraaltsükleid, esinevaid patoloogiaid	<ul style="list-style-type: none"> • loetleb veise, hobuse ja sea innatsükli staadiumeid; • kirjeldab innatsükli staadiumite väliseid tunnuseid; • iseloomustab muutusi suguorganite osades erinevates innatsükli staadiumites ja kirjeldab esinevaid patoloogiaid. 		
3. Hindab erinevate loomaliikide spermat, tunneb ja rakendab erinevaid seemendustehnoloogiasid	<ul style="list-style-type: none"> • teab ja hindab sperma näitajaid, valmistab sperma ette seemenduseks; • seemendab veist ja hobust vastavalt seemendustehnoloogiale. 		

Teemad, alateemad	<p>Isasloomade (pulli, täku, kuldi) suguorganite anatoomia ja füsioloogia Sperma võtmine, hindamine ja töötlemine loomaliigiti Emasloomade (lehma, mära, emise) suguorganite anatoomia ja füsioloogia Loomade suguline hormonaalne talitus, sigimissessoonid ja estraaltsükli loomaliigiti Emasloomade suguorganite osade muutused tsükli staadiumite. Inna määramine Emas-ja isasloomade suguorganites esinevad patoloogiad , nende uurimine ja ravivõtted Sperma ettevalmistus ja seemendustehnika loomaliigiti Praktilised tööd: 1-3 öpiväljundite kohta 1,5 EKAP Uurib mära,lehma ja emise suguorganeid manuaalselt ja organmaterjali alusel Töötleb spermat vastavalt juhendile Hindab sperma liikumise kvaliteeti ja morfoloogiat Seemendab lehma ja mära, kasutades ohutustehnika võtteid</p>
sh iseseisev töö 18 tundi	<p>Suguorganite ehituslike ja talituslike iseärasuste võrdlus loomaliigiti (eristamine tabelite kujul) Sperma töötlemine erinevatel loomaliikidel (essee)</p>
sh praktika	Puudub
Õppemeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö
Hindamine ja hindamismeetodid	<p>Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: 1.Teoreetiline töö: Isasloomade suguorganite anatoomilised struktuurid ja füsioloogilised muutused hormonaalse toime tõttu 2.Teoreetiline töö: Emasloomade suguorganite anatoomilised iseärasused ja füsioloogilised muutused hormonaalse toime tõttu 3.Teoreetiline töö: Loomade suguorganite haiguslikud seisundid ja nende ravivõtted 4. Praktiline töö: Sperma käsitlemine, parameetrite ja morfoloogia hindamine 5. Praktiline töö: Lehma ja mära suguorganite rektaalne palpatsioon ja seisundi kirjeldamine 6. Praktiline töö: Lehma ja mära seemendamine ,kasutades õiget seemendustehnikat ja ohutustehnikat</p>

sh hindekriteeriumid	<p>HÜ1 Lävend: Loetleb pulli, täku ja kuldi suguorganite anatoomilisi struktuure, kirjeldab suguhormoonide hormonaalset toimet Hinne 4: Loetleb ja kirjeldab pulli, täku ja kuldi suguorganite anatoomilisi struktuure, kirjeldab ja selgitab suguhormoonide hormonaalset toimet Hinne 5: Loetleb , kirjeldab ja võrdleb pulli, täku ja kuldi suguorganite anatoomilisi struktuure ja nende erinevusi ning analüüsib suguhormoonide toimet</p> <p>HÜ2 Lävend: Loetleb lehma, mära ja emise suguorganite anatoomilisi struktuure, kirjeldab suguhormoonide hormonaalset toimet Selgitab veise, hobuse ja sea suguorganite osade ülesandeid struktuuride kaupa. Hinne 4: Loetleb ja kirjeldab lehma, mära ja emise suguorganite anatoomilisi struktuure, kirjeldab ja selgitab suguhormoonide hormonaalset toimet Hinne 5: Loetleb , kirjeldab ja võrdleb lehma, mära ja emise suguorganite anatoomilisi struktuure ja nende erinevusi ning analüüsib suguhormoonide toimet</p> <p>HÜ3 Lävend: Loetleb loomade suguorganite haiguslikud seisundid ja nende ravivõtteid Hinne 4: Loetleb ja kirjeldab loomade suguorganite haiguslike seisundeid ja nende ravivõtteid Hinne 5: Loetleb , kirjeldab ja seostab loomade suguorganite haiguslike seisundeid kliinikaga ja selgitab nende ravivõtteid Praktilise töö hindamisülesanded hinnatakse vastavalt juhendile</p>
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on eristav Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb õpiväljundite 1, 2 ja 3 aritmeetilise keskmisena, sh täidetud on iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Praktiline töö, demonstratsioon, essee, teoreetiline kirjalik arvestuslik töö
Õppematerjalid	U. Martin, U. Lehtsalu „Hobuste tervishoid ja taastootmine“ JKHK 2011 M. Aidnik „Suurloomade seemendamine“ J. Samper „Equine Breeding Management and Artificial Insemination“ Praktilise töö juhendid

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	PÖLLUMAJANDUSLOOMADE ESMAABI	2	U. Martin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised loomade fikseerimises, üldseisundi hindamises, annab vältimatut esmaabi ja teostab esmaabi erinevate haiguslike seisundite puhul		

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
Õpilane: 1. Tunneb loomade ohutu fikseerimise võtteid erinevatel loomaliikidel, identifitseerib looma, hindab looma seisundi	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • fikseerib looma ohutult, identifitseerib looma; • võtab loomalt üldandmed ja hindab seisundit.
2. Mõistab trauma ja traumatismi olemust ja profülaktika võtteid, tunneb haavade liike ja teostab esmaabi	<ul style="list-style-type: none"> • eristab traumasid tunnuste järgi ning teostab esmaabi; • eristab haavade liike ja teostab esmaabi haavade puhul; • kirjeldab haavaravi põhimõtteid ning teostab haavade hooldust, valdab sidumistehnikat; • tunneb anesteesia ja haavaõblemise põhialuseid, kasutab sihipäraselt materjale ja instrumente.
3. Tunneb ja kasutab esmaabi võtteid loomaliigiti erinevate haigusgruppide kaupa	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab tiinuse kulgu ja esinevaid tiinuse patoloogiasid; • eristab poegimise etappe ja hindab sünnitusabi vajadust; • eristab loote väärasendeid ja valdab sünnitusabitehnikat, tunneb tüsistusi ning kirjeldab sünnitusjärgseid haigusi; • kirjeldab ja annab esmaabi udarahaiguste, ainevahetushaiguste, nahahaiguste, hingamisteede haiguste, seedeelundite haiguste, jalahaiguste ja mürgistuste puhul.
Teemad, alateemad	Erinevate loomaliikide fikseerimine uuringuteks ja ravivõteteks Traumade liigid, traumatismi mõiste Haavad, haavaravi Anesteesia, analgeesia esmaabi protseduuridel Esmaabi erinevate haigusgruppide lõikes Sünnitusabi vajadus ja teostamine suurloomadel Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 1EKAP Fikseerib looma protseduurideks Hooldab looma preoperatiivselt: verejooksu sulgemine, sidumine Võtab vastu poegimist, hooldab vastsündinut
sh iseseisev töö 32 tundi	Leiab teabekanalitest ja teostab triaazi hindamist
sh praktika	Puudub
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktika

Hindamine ja hindamismeetodid	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete alusel. Hindamisülesanded: 1. Teoreetiline töö: Loomadefikseeriminediagnostikaks ja esmaabiks 2. Teoreetiline töö: Loomadeseisundihindamine, anesteerimineesmaabiteostamiseks 3. Teoreetiline töö: Esmaabivõtteredinevatehaiguslikeseisunditepuhul 4. Praktiline töö: Loomafikseerimine ja esmaabiteostamine
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Teadmiste test, praktiline sõidu ülesanne T kategooria masinaga, vestlus
Õppematerjalid	K.Reidla „Koduloomade esmaabi“ J. Kaarde „Põllumajandusloomade udarahaigused“ C.C.Sheldon „Animal Restraint for Veterinary Professionals“ Säre „Loomatervishoiu käsiraamat“ K.Bohling „Large Animal Clinical Procedures for Veterinary Technicians“ M.M.Tighe „Mosbys Comprehensive Review for Veterinary Tehnicians“

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	RAAMATUPIDAMINE	2	E.Altermann
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilanekoostab majandusarvestuse algdokumente, teab finantsaruandeid ja mõistab nende omavahelisi seoseid.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Koostab arvestuse algdokumente	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Koostab nõuetele vastavaid algdokumente; • Kirjeldab dokumentide säilitamise vajadust ettevõttes. 		

2. Teostab varude inventeerimist.	<ul style="list-style-type: none"> • Koostab varude inventeerimise algdokumente; • Kirjeldab varude inventeerimist ettevõttes.
3. Teostab töötasu arvestust.	<ul style="list-style-type: none"> • Koostab töötasu arvestuse algdokumente; • Arvestab bruto- ja netotöötasu ning ajutise töövõimetuse hüvitist.
4. Seostab finants-aruandeid.	<ul style="list-style-type: none"> • Koostab etteantud andmete alusel finantsaruannete prognoosi.
Teemad, alateemad	Raamatupidamisealane seadusandlus Dokumenteerimine Varude arvestus Töötasu arvestus ja deklareerimine Bilanss Kasumiaruanne Rahavoogude aruanne
iseseisev töö 9 tundi	Tutvub raamatupidamise seadusega ja raamatupidamise toimikonna juhenditega
praktika	Puudub
Õppemeetodid	interaktiivne loeng, praktilised ülesanded
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanne: Õpilane lahendab kirjaliku töö mis sisaldab teoreetilisi küsimusi ja praktilisi ülesandeid aine kohta
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	suuline vestlus, kirjalik töö
Õppematerjalid	E-õppematerjal A. Kupp „Raamatupidamise alused“ JKHK Video „Mida peab alustav ettevõtja teadma raamatupidamisest“ Raamatupidamise seadus Raamatupidamise toimikonna juhendid

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	MAJANDUSÕPETUS	2,5	E.Kadastik
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab majanduse olemust, majanduskeskkonna toimimist ning mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Selgitab nõudluse ja pakkumise ning turutasakaalu kaudu turumajanduse olemust. • Loetleb Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse. 		
2. Mõtestab valdkonna ettevõtluskeskkonnas	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab ettevõtluskeskkonda Eestis kutsealal. • Võrdleb lähtuvalt ettevõtluskeskkonnast enda võimalusi tööturule sisenemisel palgatöötajana ja ettevõtjana. • Tutvustab ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda. 		
Teemad, alateemad	Majanduseolemus ja toimimine Turumajandus Maksud EttevõtluskeskkondEesti		
iseseisev töö9 tundi	Tutvub valdkonna majandustegevusega internetis		
praktika	Puudub		
Õppemeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö		
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanne: Õpilane lahendab kirjaliku töö mis sisaldab teoreetilisi küsimusi ja praktilisi ülesandeid aine kohta		
sh hindekriteeriumid	Puuduvad		
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd		
sh hindamismeetodid	suuline vestlus, kirjalik töö		

Õppematerjalid	E-õppematerjal A. Kupp „Raamatupidamise alused“ JKHK Video „Mida peab alustav ettevõtja teadma raamatupidamisest“
----------------	--

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
8	ERIALANE VÕORKEEL	3	O.Paatsi
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime tööga seonduvates praktilistes keelekasutussituatsioonides		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Suhtleb kliendiga erinevates töösituatsioonides	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> Suhtleb kliendiga viisakalt; vastab kliendi küsimustele ning teeb omapoolseid pakkumisi; vastab telefonile, broneerib vastuvõtuaegu jms. 		
2. Leiab kutsealast võõrkeelset teavet Internetist või teistest teabeallikatest ja tõlgib eesti keelde	<ul style="list-style-type: none"> Hindab kriitiliselt leitud kutsealast võõrkeelset teavet oma pädevuse piires, analüüsib ja vajadusel rakendab praktikas. 		
3. Valdab erialast terminoloogiat ja tavaväljendeid võõrkeeles looma terviseprobleemide, hooldamise ja esmaabi osas	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab võõrkeeles terviseprobleemide esmaseid tunnuseid; nõustab klienti esmaabi andmiseks loomale; nõustab klienti looma hooldamise küsimustes. 		
Teemad, alateemad	Klientidega suhtlemine Küsimused, vastused Telefonivestlus Erialane terminoloogia Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 1,5 EKAP		
iseseisev töö38 tundi	Leiab Internetist venekeelset erialast teavet ja koostab ettekande ühe lemmiklooma välimiku, pidamistingimuste, iseloomu, terviseprobleemide, hoolduse ja esmaabi kohta. Esitab suuliselt ja saab tagasisidet.		
praktika	Puudub		

Õppemeetodid	Praktiline keeletund- suuline vestlus, dialoogi koostamine, situatsiooni lahendamine, paaristöö, grupitöö, kirjalik töö, praktiline töö
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanne: 1. Koostab ja esitab suuliselt dialoogi „ Veterinaarkliiniku vastuvõtus“. 2. Leiab internetist või muust allikast erialase artikli, tõlgib eesti keelde, esitab kirjalikult. 3. Koostab ja esitab suuliselt dialoogi „Lemmikloomaomaniku nõustamine“.
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö
Õppematerjalid	Õpetaja koostatud õppematerjal

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
9	KOERTE KÄITUMINE	2	T. Ariko
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab koerte käitumise eripära, käitumisprobleemide kujunemise põhjuseid ning oskab nõustada loomaomanikke lihtsamate probleemkäitumiste lahendamisel		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Seostab koerte instinkte tema käitumisega ning analüüsib lihtsamaid probleemkäitumisi.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Selgitab koerte instinkte, erinevaid meeli, mõtlemist, kehakeelt ning seostab seda koerte käitumisega; • Kirjeldab, kas koer on visuaalne või auditiivne, selgitab mälupiltide kujunemist ja analüüsib lihtsamaid probleemkäitumisi. 		
2. Tuleb toime probleemse koera käitumisega.	<ul style="list-style-type: none"> • Selgitab koerte käitumisprobleeme ning leiab põhjendusi käitumisprobleemide korral ravimite kasutamise vajalikkus ja eetika kohta; • Kirjeldab probleemkoera ja kliendiga suhtlemist kliinikus, et vältida probleemi eitamist. 		

3. Kirjeldab erinevaid koeraspordialasid.	<ul style="list-style-type: none"> Kirjeldab erinevaid koeraspordialasid ning koerte sobivust nendele.
Teemad, alateemad	Koerteinstinktid, meeled, mõtlemine, kehakeel Koortekäitumine, mälu Probleemkäitumine Probleemnekoer ja klient Koerad ja sport Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 0,5 EKAP
iseseisev töö9 tundi	Analüüsib videote põhjal koerte probleemkäitumist ning koostab ettekande antud käitumise võimalikest tekkepõhjustest, kuidas käitumist muuta, prognoosida jne.
praktika	Puudub
Õppemeetodid	interaktiivne loeng, praktilised ülesanded
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanne: Õpilane esitab koostatud ettekande ning analüüsib seda
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	suuline vestlus, kirjalik töö, esitlus
Õppematerjalid	Tuire Kaimio 'Koerte käitumine' Temple Grnadin 'Animals on translation' Brian Hare, Vanessa woods 'Geniaalsed koerad' John Bradshaw 'Dog sense' G. Landsberg, W. Hunthausen, L. Ackerman 'Handbook of Behavior Problems of the dog and cat'

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
10	VEISTE JALAHAIKUSED JA SÕRAHOOLDUS	2	S. Butlers
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodul Koduloomade anatoomia ja füsioloogia		

Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab veise jalgadel esinevaid probleeme, hindab sõrgade seisundit ja teostab sõrgade hooldust
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
Õpilane: 1. Hindab veise jalgade tervislikku seisundit	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Hindab veise longet skoorimise alusel; • Analüüsib veiste lonkamist karjatervise seisukohast lähtudes.
2. Eristab erinevaid veise jalal esinevaid jalahaigus	<ul style="list-style-type: none"> • Hindab veiste jalgadel esinevaid muutusi ja tuvastab patoloogia • Kasutab jalahaiguste profülaktikaks ja raviks vajalikke ravivõtteid ja –vahendeid • Hindab sõrgade haiguslikku seisundit prognoostiliselt. •
3. Hooldab ja värgib veiste sõrgu vastavalt vajadusele.	<ul style="list-style-type: none"> • Fikseerib looma turvaliselt sõravärkimiseks • Tunneb ja kasutab sõrgade värkimisel vajaminevaid töövahendeid • Värgib sõrgu asjatundlikult vastavalt vajadusele, jälgib ohutustehnikat • Kasutab vajalikke hooldusvahendeid ja hooldusvõtteid sõrgade seisundi parandamiseks
Teemad, alateemad	Veiste lonke diagnostika Jalahaigustetuvastamine, ravi ja profülaktika Jalahaiguste analüüs karjatervisest lähtudes Sõravärkimise põhimõtted ja tehnika
iseseisev töö 24 tundi	Tutvub erinevate sõraprobleemidega erialases kirjanduses
praktika	Puudub
Õppemeetodid	Suuline vestlus, praktiline töö
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide omandamise ja praktilise tegevustulemusealusel. Hindamisülesanne: Õpilane hindab veise longet, uurib sõrgade seisundit, tuvastab probleemi, värgib ja hooldab sõrgu
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	suuline vestlus, praktiline tegevuse hindamine vastavalt juhendile

Õppematerjalid	„Sõra signaalid“ K.Reidla „Jäsemehaigused hobusel ja veisel“
----------------	---

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
11	VÄIKELOOMADE TOKSIKOLOOGIA	2	L. Siimon
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised mürgistuste olemusest, ohtlikest ainetest ja mürgistustega patsientide käsitlemisest, ülevaade väikeloomade (kasside ja koerte) mürgistustest.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1 Eristab ohtlikke toiduaineid, kodukemikaale ja muid mürgiseid aineid ning teab, kuidas need koera või kassi organismi mõjutavad.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Oskab arvutada haigestumist/surma toovaid ohtlike ainete koguseid • Oskab anda omanikule esmast nõu, kuidas mürgistusega patsiendiga 		
2. Valib mürgistuste korral vajalikud esemed erinevate protseduuride tegemiseks	<ul style="list-style-type: none"> • Dekontaminatsioon (oksendamise indutseerimine, maoloputus, silmaloputus, karvade pügamine/pesemine) • Sümptomaatiline ravi • Patsiendi monitoorimine • Komplikatsioonid 		
3. Kirjeldab erinevaid mürgistusi - kliinilisi sümptomeid, tabandunud organsüsteeme, ravi ja prognoosi.	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab vahet teha erinevatel mürgistustel. • Teab, millised mürgistused, milliseid organsüsteeme tabandavad. • Teab erinevaid mürgistuste antidoote (kui neid on) • Mõistab sümptomaatilise ravi olemust ja vajadust 		
Teemad, alateemad	Mürgistused (sobimatud toiduained, kodukeemia, aiamürgid, lilled jne) Dekontaminatsioon Sümptomaatiline ravi		
iseseisev töö 9 tundi	Otsib informatsiooni teabekanalitest erinevate mürgistuste kohta		
praktika	Puudub		

Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktika (mürgistustega patsientide tarvis valmistumine kliinikus – praktika klass)
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide omandamise ja praktilise tegevustulemusealusel. Hindamisülesanne: Õpilane lahendab valikvastustega testi
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	suuline vestlus, praktiline tegevuse hindamine vastavalt juhendile
Õppematerjalid	Artiklid erinevate mürgistuste kohta – lisan materjali ainega alustamisel listi. Loengumaterjal Inglise keelsed toksikoloogia raamatud